

3991

د

۱

۱۷۳

سیدی

مصیبت نامه کوفه

گزارشی از کاروان کربلا به کوفه
از منابع کهن تا سال ۷۰۰ هجری قمری

پژوهش و نگارش: سید علی اکبر صداقت

سرشناسه: صداقت، سید علی اکبر، ۱۳۳۳
عنوان و نام پدیدآورنده: مصیبت نامه کوفه: گزارشی از کاروان کربلا به کوفه از
منابع کهن تا سال ۷۰۰ هجری قمری / سید علی اکبر صداقت
مشخصات نشر: قم، سرای کتاب، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری: ۱۷۲ ص
شابک: ۶-۶۷-۹۸۸۰-۶۰۰-۶۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیفا.
موضوع: کربلا
رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ م ۶۵ ۳۷ ص / BP ۴۱
رده بندی یویی: ۲۹۷ / ۹۵۳۴
شماره کتاب شناسی: ۵۳۹۷۹۴۸

انتشارات سری کتاب

۹۱۰/۷۱۷۱۸۷

شناسنامه کتاب

عنوان کتاب: مصیبت نامه کوفه

پژوهش و نگارش: سید علی اکبر صداقت

ناشر: سرای کتاب

تیراژ: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۷

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

مجموعه مقتل‌هایی که تاکنون از این نویسنده منتشر شده است:

مقتل منحور

مقتل الحسین علیه السلام

مقتل ابوالفضل علیه السلام

مقتل علی اکبر علیه السلام

مقتل علی اصغر علیه السلام

مقتل اسم علیه السلام

مصیبت‌نامه حضرت زینب سلام الله علیها

مقتل شهدای بنی‌هاشم علیهم السلام

مقتل اصحاب الحسین علیهم السلام

مصیبت نامه کوفه

برای آگاهی از سایر مکتوبات این نویسنده مراجعه کنید به سایت

شهیدان کربلا

www.shahidanekarbala.ir

فهرست مطالب

فهرست مطالب	۴
مقدمه	۱۹
فصل اول	۲۰
بردن اسراء از كربلا به کوفه	۲۱
ابراء در کوفه	۲۱
حکایت سر امام علیه السلام	۲۲
سر در منزل سولی	۲۳
ورود سر به مجلس ابن زیاد	۲۳
زدن سر با چوب دستی	۲۳
کلام ابن زیاد	۲۴
آویختن سر و تلاوت قرآن	۲۴
سرهای شهدا	۲۵
گرداندن سرها در کوفه	۲۶
زنجیر و زندان اسیران	۲۶
امام سجّاد علیه السلام	۲۶
رویارویی امام با ابن زیاد	۲۶
کشتن امام سجّاد علیه السلام	۲۸
خطبه امام سجّاد علیه السلام	۲۸

دست بستن امام به گردن ۳۰

جاسوس شامی و امام سجّاد علیه السلام ۳۱

زینب علیها السلام ۳۲

خطبه زینب علیها السلام ۳۲

پیرمرد کوفی ۳۴

زینب علیها السلام در مجلس ابن زیاد ۳۴

امّ کلثوم ۳۵

ابن زیاد و امّی به امّ کلثوم ۳۶

فاطمه صغری علیها السلام ۳۶

خطبه فاطمه صغری علیها السلام ۳۶

زید بن ارقم ۴۰

عبدالله بن عقیف ۴۱

اختلاف در جایزه گیرنده ها ۴۲

ارسال اسیران و سرها به شام ۴۳

شتران بی جهاز ۴۳

زنان روباز ۴۳

ارسال سرها به دمشق ۴۴

تاریخ خروج ۴۴

اسیران در کوفه ۴۴

دیگر اقوال ۴۵

۴۵ اسیران زن و دختران

۴۶ دیگر اقوال

۴۶ و از کنیزان

۴۶ و از غلامان

۴۷ شهادت دو نوجوان

فصل دوم ۴۸

۴۹ ۱- دقتل العسب (متوفی ۱۵۷ هـ ق)

۴۹ سر حسن علیه السلام به کوفه

۴۹ ارسال سرها به کوفه

۴۹ بردن اسراء به کوفه

۵۰ سرها در مجلس ابن زیاد

۵۰ اجازه عام و زدن با چوب دستی

۵۰ زید بن ارقم

۵۱ زینب در مجلس ابن زیاد

۵۲ رویارویی امام سجاد علیه السلام با ابن زیاد

۵۳ گردانیدن سر

۵۳ اعتراض عبدالله بن عقیف

۵۴ ۲ - طبقات کبری - محمد بن سعد (متوفی ۲۳۰ هـ ق)

۵۴ به سوی کوفه

۵۴ دست بستن امام سجاد علیه السلام به گردن

زینب و ابن زیاد ۵۵

سر حسین علیه السلام در مجلس ۵۶

زید بن ارقم ۵۶

آویختن سر ۵۶

حبس ۵۷

۳- صحیح بخاری - بخاری (متوفی ۲۵۶ هـ ق) ۵۷

سر در مجلس ابن زیاد ۵۷

۴- انساب الاشراف - احمد بلاذری (متوفی ۲۷۹ هـ ق) ۵۷

سر حسین و منزل خولی ۵۷

بردن اسراء به کوفه ۵۸

بردن سرها به کوفه ۵۸

دریغ کردن امام علیه السلام ۵۸

زینب علیها السلام و ابن زیاد ۵۹

سرهای شهدا ۵۹

سر در مجلس عبیدالله بن زیاد ۵۹

گرداندن سر امام ۶۰

۵- سنن ترمذی - ترمذی (متوفی ۲۷۹ هـ ق) ۶۰

ابن زیاد و چوبدستی ۶۰

۶- بلاغات النساء - ابن طیفور (متوفی ۲۸۰ هـ ق) ۶۰

بردن اسراء به کوفه ۶۰

۶۰..... گریه زنان اهل کوفه

۶۱..... کلام امام سجاد علیه السلام

۶۱..... خطبه ام کلثوم رضی الله عنها [زینب رضی الله عنها]

۶۳..... تصیف پیرمرد کوفی

۶۳..... ۷- اخبار الطوال - دینوری (متوفی ۲۸۲ هـ. ق)

۶۳..... ارسال سر به کوفه

۶۳..... کوچ دادن اسرا

۶۳..... سر در آسرا ابن زیاد

۶۴..... ۸- تاریخ یعقوبی - یعقوبی (متوفی ۲۹۲ هـ. ق)

۶۴..... ۹- تاریخ طبری - محمد بن جریر طبری (متوفی ۳۱۰ هـ. ق)

۶۴..... ارسال سر به وسیله خولی

۶۵..... نوار همسر خولی

۶۵..... حرکت اسرا به همراهی عمر بن سعد

۶۶..... ارسال سرها

۶۶..... مجلس ابن زیاد

۶۶..... چوبدستی بر میان دندانها

۶۶..... زید بن ارقم

۶۷..... زینب رضی الله عنها و ابن زیاد

۶۸..... امام سجاد علیه السلام و ابن زیاد

۷۰..... عبدالله بن عقیف

آویزان کردن سر ۷۱

۱۰- الفتوح - ابن اعثم کوفی (متوفی ۳۱۴ هـ. ق) ۷۱

رسیدن اسراء به کوفه ۷۱

خطبه زینب رضی الله عنها ۷۱

ارسال سر برای ابن زیاد ۷۳

تو میف پد برد کوفی ۷۳

زینب رضی الله عنها مجلس ابن زیاد ۷۳

امام سجّاد علیه السلام و ابن زیاد ۷۴

اعتراض عبدالله بن عقیف ۷۵

فرستادن اسراء به شام ۷۶

شتران بی جهاز ۷۷

۱۱- العقد الفرید - ابن عبد ربّه (متوفی ۳۲۸ هـ. ق) ۷۷

آوردن سر نزد عبیدالله ۷۷

۱۲- المعجم الكبير - الطبرانی (متوفی ۳۶۰ هـ. ق) ۷۷

آوردن سر نزد عبیدالله ۷۷

جسارت ابن زیاد به سر ۷۸

۱۳- شرح الاخبار - قاضی نعمان تمیمی مقرّبی (متوفی ۳۶۳ هـ. ق) ۷۸

امام سجّاد علیه السلام و جاسوس شامی ۷۸

ابن زیاد و امام سجّاد علیه السلام ۷۹

زید بن ارقم ۸۰

۱۴- الکامل - عبد الله بن عدي الجرجاني (متوفی ۳۶۵ هـ ق) ۸۰

ابن زیاد و سر ۸۰

۱۵- البلدان - احمد همدانی معروف به ابن الفقيه (متوفی ۳۶۵ هـ ق)

..... ۸۱

خطبه زینب عليها السلام ۸۱

۱۶- امال ، صدوق - شيخ صدوق (متوفی ۳۸۱ هـ ق) ۸۲

مکلثوم ۸۲

سر در طشت ۸۳

زنجیر و زنج ۸۳

زینب عليها السلام و ابن زیاد ۸۴

۱۷- الارشاد - محمد بن نعمان ملقب به شيخ مفید (متوفی ۴۱۳ هـ ق)

..... ۸۴

ارسال سرها ۸۴

ظهر روز ۱۱ محرم ۸۵

عمر بن سعد و همراهی اسرا ۸۵

سر در مجلس ابن زیاد ۸۵

زید بن ارقم ۸۵

زینب عليها السلام و ابن زیاد ۸۶

امام سجاد عليه السلام و ابن زیاد ۸۷

عبدالله بن عقیف ۸۸

گرداندن سر ۸۹

قرآن خواندن سر ۸۹

ارسال سرها به دمشق ۸۹

۱۸- امالی مفید - محمد بن نعمان ملقب به شیخ مفید (متوفی ۴۱۳ هـ)

ق) ۹۰

خطبه زید بن ۹۰

توصیف پیرمرد کوفی ۹۱

۱۹- تجارب الأمم - أحمد بن محمد مسکویه الرازي (متوفی ۴۲۱ هـ ق)

..... ۹۲

امام سجاد علیه السلام و ابن ۹۲

۲۰- نثر الدر فی المحاضرات حسین الرازی، أبو سعد الابی

(متوفی ۴۲۱ هـ ق) ۹۳

خطبه أم کلثوم ۹۳

توصیف پیرمرد کوفی ۹۴

۲۱- امالی طوسی - شیخ طوسی (متوفی ۴۶۰ هـ ق) ۹۵

چوب دستی بر دندان ۹۵

زید بن ارقم ۹۶

امام سجاد علیه السلام و ابن زیاد ۹۶

سر در مقابل ابن زیاد ۹۵

۲۲- امالی خمیسیه - یحیی شجری (متوفی ۴۹۹ هـ ق) ۹۶

تکفل اسرا ۹۶

- ۹۶ گریه اهالی کوفه
- ۹۶ ۲۳- البدء و التاريخ - مطهر مقدسی (متوفی ۵۰۷ هـ ق)
- ۹۶ سر درون طشت
- ۹۷ ۲۴- روضة الواعظین - محمد فتال نیشابوری (متوفی ۵۰۸ هـ ق)
- ۹۷ ارسال سر
- ۹۷ پیام عبدالله به امکلتوم و جواب ایشان
- ۹۷ سر در طشت زرین
- ۹۸ زنجیر زندان
- ۹۸ زینب علیها السلام و ابن زیاد
- ۹۹ زندان
- ۹۹ ۲۵- اعلام الوری - امین الاسلام طبرانی (متوفی ۵۴۸ هـ ق)
- ۹۹ عبیدالله و سر امام
- ۹۹ زید بن أرقم
- ۱۰۰ زینب علیها السلام و ابن زیاد
- ۱۰۱ امام سجاد علیه السلام و ابن زیاد
- ۱۰۱ گرداندن سر در کوفه
- ۱۰۲ ۲۶- مقتل الحسین خوارزمی - موفق بن احمد اخطب (متوفی ۵۲۸ هـ ق)
- ۱۰۲ ارسال سر
- ۱۰۲ کوچ اسراء

سر در مجلس ابن زیاد ۱۰۲

گریه کوفیان ۱۰۲

خطبه زینب علیها السلام ۱۰۳

زینب علیها السلام و ابن زیاد ۱۰۵

امام سجاد علیه السلام و ابن زیاد ۱۰۶

جوابداری امام سجاد علیه السلام ۱۰۷

جسارت ابن زیاد به سر مبارک ۱۰۷

۲۷- مناقب - ابن شه آشوب (متوفی ۵۸۸ هـ ق) ۱۰۸

ام کلثوم و حاجب بن زیاد ۱۰۸

سر در منزل خولی ۱۰۸

آویختن سر و تلاوت قرآن ۱۰۹

سر در کوفه و شام ۱۰۹

خطبه امام سجاد علیه السلام ۱۰۹

خطبه زینب علیها السلام ۱۱۰

۲۸- المنتظم في تاريخ الأمم والملوك - ابن الجوزي (مړی ۵۹۷ هـ ق) ۱۱۱

سرهای شهدا ۱۱۱

سر امام در مجلس ابن زیاد ۱۱۲

۲۹- الاحتجاج - احمد طبرسی (متوفی ۶۲۰ هـ ق) ۱۱۲

خطبه فاطمه صغری ۱۱۳

۱۱۵ خطبه زینب علیها السلام

۱۱۸ خطبه امام سجاد علیه السلام

۱۱۹ گریه پیرمرد

۱۲۰ دعوت امام به سکوت

۱۲۰ ۳- الکامل - ابن اثیر (متوفی ۶۳۰ هـ ق)

۱۲۰ سر حسین علیه السلام در کوفه

۱۲۱ سر در مجلس ابن زیاد

۱۲۱ همراه ابن عمر بن سعد با اسرا

۱۲۱ زینب علیها السلام و ابن زیاد

۱۲۲ امام علیه السلام در مجلس ابن زیاد

۱۲۳ اعتراض عبدالله بن عقیف

۱۲۳ گرداندن سر

۱۲۴ زندان

۱۲۴ ۳۱- مثير الاحزان - ابن نما حلی (متوفی ۸۰۵ هـ ق)

۱۲۴ ارسال سر به کوفه

۱۲۴ سر در منزل خولی

۱۲۵ دیدن اُساری

۱۲۵ گریه کوفیان

۱۲۵ خطبه زینب علیها السلام

۱۲۶ توصیف پیرمرد کوفی

- خطبه فاطمه صغری ۱۲۷
- خطبه ام کلثوم ۱۳۰
- خطبه امام سجاد علیه السلام ۱۳۰
- زینب علیها السلام و ابن زیاد ۱۳۲
- امام سجاد علیه السلام در مجلس ابن زیاد ۱۳۳
- چرب دست بر چشم و بینی و دهان ۱۳۴
- زید بن ارقم ۱۳۴
- ۳۲- الحقائق المردیه - حمید بن احمد محلی (متوفی ۶۵۲ هـ. ق) .. ۱۳۵
- گریه کوفیان ۱۳۵
- زینب علیها السلام و ابن زیاد ۱۳۵
- امام سجاد علیه السلام و ابن زیاد ۱۳۶
- خطبه ابن زیاد ۱۳۶
- عبدالله بن عقیف ۱۳۷
- ۳۳- شرح نهج البلاغه - ابن ابی الحدید (متوفی ۶۵۶ هـ. ق) ۱۳۷
- ابن زیاد و سر ۱۳۷
- ۳۴- معجم أصحاب القاضی - أبی علی صدفی - ابن الأبار (متوفی ۶۵۸ هـ. ق) ۱۳۸
- سر درون طشت ۱۳۸
- ۳۵- بغیة الطلب فی تاریخ حلب - ابن عدیم (متوفی ۶۶۰ هـ. ق) ۱۳۸
- آوردن سر نزد ابن زیاد ۱۳۸

- ۱۳۸..... عیدالله و چوبدستی
- ۱۳۹..... فرستادن سر به کوفه
- ۱۳۹..... سر و ابن زیاد
- ۱۴۰..... ۳۶- تذکرة الخواص - سبط ابن جوزی (متوفی ۶۵۴ هـ. ق).....
- ۱۴۰..... انتقال سرها و اسرا به کوفه
- ۱۴۰..... مجلس عیدالله
- ۱۴۰..... زید بن ارقم و ابن زیاد
- ۱۴۱..... پای پنهان؟
- ۱۴۱..... امام سجاد علیه السلام و ابن زیاد
- ۱۴۲..... دست بستن امام سجاد علیه السلام به گریه
- ۱۴۲..... زینب علیها السلام و ابن زیاد
- ۱۴۳..... گرداندن سرها در کوفه
- ۱۴۳..... نکته‌ها در تذکرة الخواص
- ۱۴۳..... ۳۷- لهوف - سید بن طاووس (متوفی ۷۲۰ هـ. ق).....
- ۱۴۳..... ارسال سرها
- ۱۴۴..... سوار شتران بی پوشش
- ۱۴۶..... ورود به کوفه
- سؤال زن کوفی
- ۱۴۵..... خطبة زینب علیها السلام
- ۱۴۶..... توصیف پیرمرد کوفی

- ۱۴۷ خطبه فاطمه صغری (س)
- ۱۵۰ خطبه ام کلثوم
- ۱۵۱ خطبه امام سجاد علیه السلام
- ۱۵۳ زینب علیها السلام و ابن زیاد
- ۱۵۴ امام سجاد علیه السلام و ابن زیاد
- ۱۵۵ ملاقات کنین
- ۱۵۵ گردان سر امام علیه السلام
- ۱۵۵ عبدالله بن عباس
- ۱۵۶ روانه کردن اُسرا به شام
- ۱۵۷ زنان روباز
- ۳۸- الدر النظیم - یوسف بن حاتم شامی (متوفی ۶۶۴ هـ ق) ۱۵۷
- ۱۵۷ ارسال سر امام
- ۱۵۷ سر در مجلس عییدالله
- ۱۵۸ گرداندن سر امام
- ۳۹- التذکره بأحوال الموتی وأمرور الآخرة - محمد قرطبی، متوفی ۶۷۱ هـ ق) ۱۵۸
- ۱۵۸ آورنده سر نزد ابن زیاد
- ۱۵۸ سر درون طشت
- ۴۰- کامل بهایی - عمادالدین طبری (تاریخ تألیف ۶۷۵ هـ ق) ۱۵۹
- ۱۵۹ روانه کردن سر به کوفه

۱۵۹ سر در مجلس ابن زیاد

۱۵۹ زینب رضی الله عنها و ابن زیاد

۱۶۰ کشتن امام سجاد علیه السلام

۱۶۱ نیزه کردن و گرداندن سر امام

۱۶۱ قرآن خواندن سر امام

۴۱-۴۰ الفقه فی معرفة الأئمة - إبریلی (متوفی ۶۹۲ هـ ق) ۱۶۲

۱۶۲ عمر بن سعد و همراهی اسرا

۱۶۲ سر در مجلس ابن زیاد

۱۶۲ زید بن ارقم

۱۶۳ زینب رضی الله عنها و ابن زیاد

۱۶۴ عبدالله بن عقیف

۱۶۵ گرداندن سر

۱۶۵ قرآن خواندن سر

۴۲- ذخائر العقبی - احمد بن عبدالله طبری (متوفی ۶۰۶ هـ ق) ۱۶۵

۱۶۵ جسارت عبیدالله به سر امام

منابع ۱۶۶

مقدمه

بی عنایات حق و خاصان حق گر **** ملک باشد سیه گردد ورق

عنايت جَدِّم حضرت اباعبدالله الحسین (علیه السلام) نصیب این شکسته‌بال
بردید که از سال ۱۳۸۶ شروع به نوشتن مقتل نویسی مستند، از منابع
کهن تا سال ۱۳۹۶ هجری قمری نمودم و به سال ۱۳۹۶ این مقتل‌ها
نوشته شده به چاپ رسید:

مقتل منحور، مقتل علی اکبر (علیه السلام)، علی اصغر (علیه السلام)، قاسم بن الحسن،
مقتل ابوالفضل (علیه السلام)، مقتل الحسین (علیه السلام)، مصیبت‌نامه زینب، مقتل
شهادی بنی‌هاشم (۸ نفر)، مقتل اصحاب امام حسین (غیر
بنی‌هاشم). تمام این کتاب‌ها را می‌توانید در سایت شهیدان کربلا
مشاهده و مطالعه کنید. این کتاب «مصیبت‌نامه کوفه» بر همان سیره
از منابع کهن تا سال ۷۰۰ هجری قمری، استخراج شد و از اضافات به
خاطر کافی بودن مطالب پرهیز کردیم و اکثری در دسترس محبّان
عاشورایی و شیفتگان اباعبدالله الحسین (علیه السلام) قرار گرفته؛ امید است
موردنظر خاص حضرت ولی‌عصر عجل الله فرجه قرار گیرد.

خرداد ۱۳۹۶

و آخر دعوانا ان الحمدالله ربّ العالمین

سید علی اکبر صداقت